

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding.....	4
1.1 Leeswijzer.....	4
2. Visie en kaders.....	6
2.1 Sociale Visie.....	6
2.2 Kaders.....	6
2.2.1 Jeugdwet (preventief jeugdbeleid).....	6
2.2.2 Ambities college.....	6
2.3 Samenhang overig beleid.....	7
3. Huidige situatie en ontwikkelingen.....	8
3.1 Nederlandse jeugd.....	8
3.2 Sliedrechtse jongeren.....	8
3.2.1 Jongerenbehoeftepeiling.....	9
3.3. Relevante ontwikkelingen.....	11
3.3.1. Transformatie.....	11
3.3.2. Corona.....	11
3.3.3 Lokale thema's.....	12
4. Doelstellingen.....	13
5. Een veilige plek.....	14
Wat willen we bereiken?.....	14
5.1. We willen dat jeugdigen veilig opgroeien.....	14
5.1.1. Preventieve voorveld.....	15
5.2. We willen dat jeugdigen opgroeien in een veilige omgeving.....	16
5.3 We willen jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit blijvend voorkomen.....	17
Jeugdcriminaliteit.....	18
.....	19
5.4 We willen jeugdigen en hun omgeving mediawijs maken.....	20
6. Een gezonde plek.....	22
Wat willen we bereiken?.....	22
6.1 We willen dat jongeren meer bewegen.....	22
6.2 Jongeren zijn bewust van een gezonde leefstijl en een gezond gewicht in het bijzonder.....	24
6.3 We willen dat jongeren minder verslavende middelen gebruiken.....	25
7. Een plek waar talenten zich kunnen ontwikkelen.....	27
Wat willen we bereiken?.....	27

7.1 We willen dat jeugdigen een goede invulling kunnen geven aan hun vrijetijdsbesteding.....	27
7.2 We willen zoveel mogelijk jeugdigen op de educatie- en ontwikkelingslijn krijgen en houden....	28
7.2.1 Onderwijs en arbeidsmarkt.....	28
7.3 We willen jeugdigen stimuleren mee te doen.....	29
7.4 Jongeren moeten gebruik kunnen maken van culturele- en sportvoorzieningen.....	30
8. Een plek voor ontspanning.....	31
8.1 We willen bestaande voorzieningen in stand houden en versterken.....	31
8.2 We willen het bestaande aanbod in kaart brengen en onder de aandacht brengen.....	32
8.3 We willen het creëren van levendigheid in Sliedrecht vergroten.....	32
8.4 We willen jongeren stimuleren om in Sliedrecht te blijven wonen.....	33
9. Uitvoeren van de visie.....	35
Hoe en wat?.....	35
Het financiële kader.....	35
Relevante kaders, beleidsnota's en bronnen.....	36
Bijlage 1 Indicatoren.....	37
Bijlage 2 Pedagogische Infrastructuur.....	38
.....	38
.....	39
.....	40
Bijlage 3 Afkortingenlijst.....	42

1. Inleiding

Iedere jeugdige¹, van 0 tot 25 jaar, verdient zijn of haar plek in Sliedrecht. Een plek waar jeugdigen zich veilig en prettig voelen, kansen krijgen en gezond kunnen opgroeien. Zo luidden de doelen uit het vorige jeugdwelzijnsbeleid "Een plek voor de Sliedrechtse jeugd", dat begin 2016 is vastgesteld. Dit jeugdwelzijnsbeleid loopt tot en met 2020 en vraagt om actualisering.

De doelen zijn de afgelopen beleidsperiode breed uitgedragen en in de jaarlijks uitgebrachte tussenrapportages is te zien dat er de laatste jaren in Sliedrecht veel is gedaan op het gebied van jeugdwelzijn. De gedane activiteiten en inspanningen hebben eraan bijgedragen dat veel in het beleid vastgelegde speerpunten en ambities zijn behaald. (jongeren krijgen en behouden een plek op de educatielijn, ze doen mee, ze bewegen meer, ze kunnen rekenen op een vertrouwde en mediawijze omgeving).

Het beleid is een coproductie; de input is voor een groot deel afkomstig van jongeren en professionals. Na de vaststelling van het beleid is de interactie met jongeren en professionals doorgegaan. Er is sprake van een vruchtbare samenwerking in het veld, zowel tussen gemeente en partners, als tussen partners onderling.

Ook voor het opstellen van dit nieuwe beleid zijn verscheidene gesprekken gevoerd met de partners uit het jeugdveld en is gesproken over hoe we de komende jaren verder willen. Uit deze gesprekken is gebleken dat de geformuleerde doelen in het jeugdwelzijnsbeleid 2016-2020 nog steeds actueel zijn en dat we daar in het nieuwe beleid mee verder kunnen. Wel is het beleid, als gevolg van ontwikkelingen, op onderdelen aangescherpt en krijgen bepaalde speerpunten meer of minder aandacht.

Tijdens de Sociale avond op 9 juni 2020 is de aanpak van de herijking van het beleid met de gemeenteraad besproken. De gegeven input van de raad is meegewogen bij de totstandkoming van dit voorliggende beleid. Verder is het beleid besproken met de Kinderraad en onze Adviesraad Sociaal Domein. Daarnaast is op verschillende manieren contact geweest met betrokken doelgroepen: jeugdigen, ouders en professionals. Al deze input heeft bijgedragen aan de inhoud van dit beleid.

Dit jeugdwelzijnsbeleid beschrijft waar we lokaal (preventief) op willen inzetten om iedere jeugdige een plek te geven, waar ze zich veilig en prettig voelen, kansen krijgen en gezond kunnen opgroeien.

Dit beleid richt zich niet op de (voornamelijk regionale) jeugdhulp. Wel ligt hier een duidelijke verbinding, aangezien een stevig lokaal preventief aanbod een effect heeft op (het beroep op) jeugdhulp. Er is echter beleidsmatig bewust voor gekozen om in het lokale jeugdwelzijnsbeleid niet de jeugdhulp op te nemen die wij als gemeente, overwegend in regionale samenwerking, bieden.

1.1 Leeswijzer

Dit beleidsstuk is opgebouwd uit verschillende onderdelen. Hoofdstuk 2 beschrijft de kaders en visie waarbinnen het beleid vorm krijgt. Hoofdstuk 3 gaat over de huidige situatie en relevante ontwikkelingen. Hoofdstuk 4 beschrijft de doelen van het beleid. In de daaropvolgende hoofdstukken (5 t/m 8) wordt per doel beschreven wat de beleidsambities voor de komende vier jaar zijn en welke inspanningen we daaraan verbinden. Tenslotte gaat hoofdstuk 9 in op het financiële kader en het meten en monitoren van resultaten.

¹ In het beleidsstuk wordt de term jeugdige(n) gebruikt; dit is de verzamelnaam voor kinderen en jongeren.

2. Visie en kaders

Dit hoofdstuk beschrijft de visie waar het beleid de komende periode op is gebaseerd en de kaders waarbinnen het beleid vorm krijgt.

2.1 Sociale Visie

We vinden het belangrijk dat alle inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven, naar vermogen meedoen in de samenleving en een bijdrage leveren aan hun sociale omgeving. We gaan ervan uit dat inwoners zelfredzaam zijn en regie over hun leven nemen. Voor inwoners die hiertoe (tijdelijk) niet in staat zijn, wordt ondersteuning en hulp gezocht en geboden. Hierbij staan we voor een inclusieve samenleving. Niemand mag tussen wal en schip vallen.

Jeugdigen zijn in hun eerste levensfase gekoppeld aan de naaste omgeving waarin zij opgroeien. Om hen maximale kansen te bieden, om in de toekomst de regie en zelfredzaamheid over hun eigen leven te nemen, investeren wij in onze jeugd door hen mogelijkheden te bieden om zichzelf optimaal te ontwikkelen.

Sociale Visie 2020 – 2024

2.2 Kaders

2.2.1 Jeugdwet (preventief jeugdbeleid)

Preventie is één van de door het ministerie van Volksgezondheid Werkgelegenheid en Sociale Zaken vastgestelde doelen van de transformatie Jeugdhulp: "Preventie en uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders met inzet van hun sociale netwerk".

Preventie is onderdeel van de Jeugdwet vanuit de gedachte dat de gemeente lokaal goed kan inspelen op de behoeften van inwoners gebruikmakend van de mogelijkheden die er in de gemeente zijn. Dichtbij huis organiseren van zorg en (beter) organiseren van signalering maakt het mogelijk om sneller te handelen en problemen zo klein mogelijk te houden of te voorkomen.

Naast de landelijke opgelegde taken rondom preventie ziet de gemeente een groot belang in preventie en de opbrengst daarvan, zowel in financieel als in maatschappelijk rendement. Immers, een optimaal opvoedklimaat (binnen- en buitenshuis) vergroot de kansen van jeugdigen om zich te ontwikkelen tot succesvolle, zelfbewuste en actieve inwoners. Met deze overtuiging geven we het (preventieve) jeugdwelzijnsbeleid de komende jaren vorm.

2.2.2 Ambities college

In het [coalitieakkoord 2018-2022](#) zijn de volgende ambities benoemd in relatie tot jeugd:

- We zetten in op vroegtijdige en laagdrempelige ondersteuning van ouders
- We bieden voldoende activiteiten aan voor alle jongeren
- Organisaties en instanties moeten samenwerken om kwetsbare jongeren "binnen boord" te houden.
- Van goed jongerenwerk gaat een preventieve werking uit op de openbare orde en veiligheid.

In het college uitvoeringsprogramma 2018-2022 is het volgende opgenomen ten aanzien van jeugd: Alle jeugdigen kunnen veilig en gezond opgroeien. Daarbij vinden we het belangrijk dat de onderlinge samenwerking tussen betrokken partijen, in het belang van de jeugd versterkt wordt:

- Er zijn laagdrempelige ouderschaps cursussen beschikbaar
- Er is een extra ambulante jongerenwerker aangetrokken die aandacht heeft voor activiteiten voor de jeugd en het verbinden van alle jeugdorganisaties om zich hiervoor gezamenlijk in te spannen.

De ambities zijn gerealiseerd of in gang gezet. De komende beleidsperiode zullen deze verder worden gecontinueerd en verstevigd.

2.3 Samenhang overig beleid

Het jeugdwelzijnsbeleid is geen op zichzelf staand beleidsdomein binnen de gemeente. Jeugd is bij uitstek een beleidsterrein wat direct of indirect in verbinding staat met andere beleidsterreinen, zoals sport, gezondheid, cultuur, openbare orde en veiligheid en natuurlijk onderwijs en jeugdhulp.

Daar waar van toepassing, zijn er verwijzingen opgenomen naar andere beleidsterreinen om die samenhang aan te geven. Meer uitgewerkte informatie is vervolgens te vinden in de specifieke beleidsplannen van de genoemde beleidsterreinen.

3. Huidige situatie en ontwikkelingen

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de huidige situatie en relevante ontwikkelingen ten aanzien van de jeugd.

3.1 Nederlandse jeugd

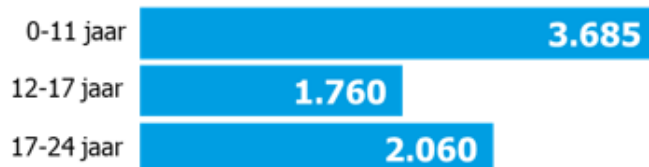
In vergelijking met de jeugd in andere landen, gaat het – nog steeds – heel goed met kinderen en jongeren die opgroeien in Nederland. Het meest opvallend hierin is dat Nederlandse jongeren al bijna twee decennia lang erg tevreden zijn over hun sociale inbedding: het contact met ouders, vrienden en klasgenoten.

Wel staat dat positieve beeld in schril contrast met het alsmaar stijgende gebruik van jeugdhulp in Nederland. Inmiddels krijgt een op de acht jeugdigen tot en met 17 jaar een vorm van jeugdhulp. Daarom is het van belang om extra werk te maken van goede basisvoorzieningen voor onze jeugd, zoals goede opvang en goed onderwijs, sport- en spelmogelijkheden, en positieve ondersteuning van volwassenen in de omgeving. We weten namelijk dat dat de toename van problemen en daarmee het beroep op jeugdhulp wat kan temperen. Daarbij is het essentieel dat we luisteren naar wat volgens jeugdigen de beste manier is om die basisvoorzieningen vorm te geven.

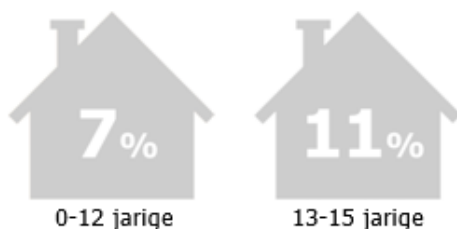
3.2 Sliedrechtse jongeren

Uitkomst Gezondheidsmonitor DG&J (2019) en kindmonitor 0-12 jaar DG&J

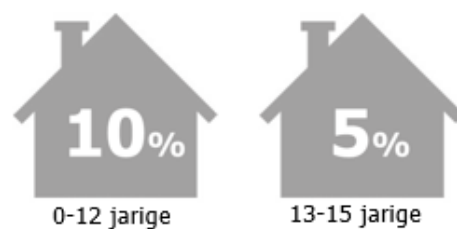
25.230
Inwoners

Wonen in een eenouder gezin

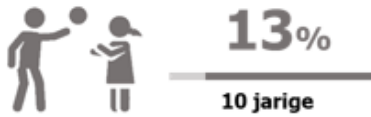
Wonen in een gezin dat (enige) moeite met rondkomen heeft

13 – 15 jarige in Sliedrecht

Spelen dagelijks buiten

Sporten

Overgewicht

5 jarige

12 t/m 15 jarige

Social Media

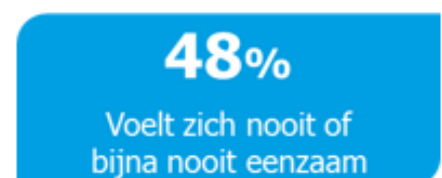
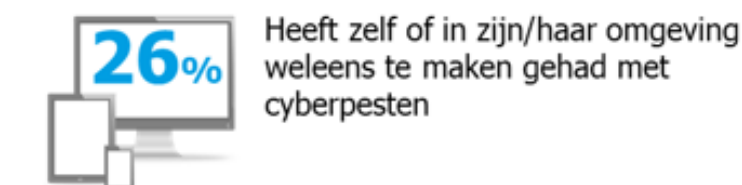
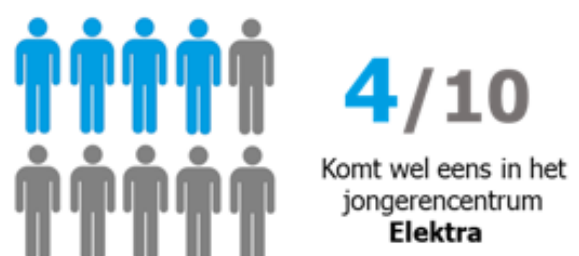
4-12 jarige
zit op Social Media

13-15 jarige
heeft risico op problematisch
Social Media gebruik

3.2.1 Jongerenbehoeftepeiling

In samenwerking met de gemeente heeft Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SOJS) in de zomer van 2020 een enquête onder de Sliedrechtse jongeren uitgezet bij de VO-scholen in Sliedrecht, Papendrecht en Hardinxveld-Giessendam. In de enquête zijn vragen opgenomen over o.a. vrijetijdsbesteding, bekendheid van het jongerenwerk, sociaal mediagebruik en corona. 137 leerlingen hebben de vragenlijst ingevuld. De meeste van de respondenten waren meisjes, in de leeftijd van 14 jaar en kwamen van het Griendencollege.

In 2015 heeft SOJS een vergelijkbare enquête onder de Sliedrechtse jongeren uitgevoerd. Als we de uitkomst van deze enquête vergelijken met de gegevens van de in 2020 uitgevoerde enquête, dan vallen de volgende zaken op:

- Het aantal respondenten dat Elektra bezoekt is gestegen van 39% (in 2015) naar 42% (in 2020).
- Het aantal respondenten dat mee doet aan activiteiten van SOJS is gestegen van 73% (in 2015) naar 87% (in 2020).
- Hoewel meer dan de helft (58%) van de respondenten nog steeds vindt dat er in Sliedrecht weinig te doen is, is dit percentage wel gedaald ten opzichte van 2015 (67%).

3.3. Relevante ontwikkelingen

3.3.1. Transformatie

In 2015, net voor de vaststelling van het vorige jeugdwelzijnsbeleid, is een belangrijke wetswijziging doorgevoerd: De Jeugdwet. Onder deze wet heeft de gemeente de verantwoordelijkheid gekregen om de zorg voor jeugd te organiseren (decentralisatie).

Om dit te realiseren hebben we als gemeente in 2015 het stelsel van de jeugdhulp neergezet en in 2016 een Sociaal Team opgericht, welke in 2018, samen met een aantal organisaties (Jeugdgezondheidszorg, Sociale Dienst Drechtsteden, Stichting Welzijnswerk en Home Start), in het Bonkelaarhuis is gehuisvest. Alle Sliedrechtse inwoners kunnen er terecht met grote en kleine vragen op het gebied van zorg en welzijn, werk en inkomen, jeugd en gezinshulp.

De gedachte achter de decentralisatie was om een transformatie van de jeugdzorg te bewerkstelligen, namelijk de zorg dichterbij de mensen te brengen, te normaliseren en de medicaliseren en daarmee het versterken en benutten van de eigen kracht van jeugdigen, gezinnen en ouders.

Ons positief jeugdwelzijnsbeleid biedt hier een mooi fundament voor. In het voorliggende beleid willen we de transformatie en de daarmee gepaard gaande beweging naar de voorkant nog sterker verankeren. We willen de basis (een goed pedagogisch klimaat in gezin, buurt, kinderopvang en school), vroegtijdige signalering en preventie nog meer versterken.

|| Laten we met elkaar niet de vindplaats, maar de werkplaats zijn voor jeugdigen en hun ouders. Op die manier is de inzet van jeugdzorg steeds minder nodig.

Quote van een schoolmaatschappelijk werkster uit het Bonkelaarhuis

3.3.2. Corona

De coronacrisis is maatschappelijk de meest ingrijpende crisis van de afgelopen decennia. Hiervoor zijn er in Nederland tal van maatregelen ter bestrijding van de corona-epidemie afgekondigd. Deze maatregelen zijn erop gericht om de volksgezondheid te beschermen en het aantal sterfgevallen, besmettingen en bezette IC-bedden terug te brengen. De maatregelen zijn talrijk en raken (bijna) alle inwoners in de samenleving (Rijksoverheid 2020). De gevolgen van de maatregelen beperken zich niet tot de volksgezondheid, maar spelen zich ook af op het terrein van de economie en het maatschappelijk leven.

Op het moment dat deze nota is opgesteld kunnen we nog niet veel zeggen wat de maatschappelijke effecten hiervan zullen zijn, maar de verwachting is wel, dat deze crisis behoorlijke maatschappelijke effecten zal hebben; ook voor jeugd en jongeren.

Onze jeugdprofessionals geven aan dat zij ten tijde van de Lock down verschillen hebben gezien in de uitwerking hiervan op jeugdigen in Sliedrecht. Enerzijds namen de klachten en problemen bij sommige jeugdigen af. Ze ervaren rust en minder prestatiedruk of sociale problemen. Anderzijds nemen de problemen bij sommige jeugdigen juist toe. De motivatie voor onderwijs neemt af en het ontbreken van structuur versterkt gedragsproblemen.

Juist in deze tijd waarin het leven en de toekomst van jeugdigen sterk worden beïnvloed door de coronacrisis, is het van belang om jeugdigen te betrekken. Het uitgangspunt is dan ook, dat we jeugdigen zoveel mogelijk willen betrekken bij de vraag hoe we als samenleving de komende tijd omgaan met het coronavirus. Het is van belang dat jeugdigen hierover meepraten. We willen jeugdigen een stem geven en daarnaar luisteren. Hiermee kan een goed beeld gekregen worden wat jeugdigen in de gemeente nodig hebben.

Ik mis de sociale contacten op school wel een beetje. Aan de andere kant is het ook wel lekker rustig zo. Je hoeft minder met school of andere verplichtingen bezig te zijn, dus er is meer vrije tijd.

Reactie uit de jongerenbehoeftepeiling over corona en de maatregelen

3.3.3 Lokale thema's

Onze jeugdprofessionals geven aan dat in het opgroeien en opvoeden van jeugdigen de psychosociale problematiek niet lijkt toe te nemen. Wel zien zij een toename van het aantal echtscheidingen, prestatie- en mentale druk en problematisch social mediagebruik. Dit sluit ook aan bij wat de jeugdgezondheidsmonitor van de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) laat zien. Daarnaast is er ook een hoge geluksnorm, gewone obstakels worden snel gezien als een probleem.

De hoge geluksnorm maakt alledaagse problemen en ingrijpende gebeurtenissen – en de moeite die het kost om daarmee om te gaan – steeds minder vanzelfsprekend.

Quote van een jeugdprofessional

4. Doelstellingen

De gemeente streeft in de periode 2021-2025 het volgende hoofddoel na:

Iedere jeugdige van 0 tot 25 jaar kan in Sliedrecht zijn of haar plek vinden.

Dit hoofddoel vertaalt zich in de volgende subdoelen:

- 1 Een veilige plek**
- 2 Een gezonde plek**
- 3 Een plek waar jeugdigen hun talenten kunnen ontwikkelen**
- 4 Een plek voor ontspanning**

5. Een veilige plek

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor jeugdigen om zich gezond te kunnen ontwikkelen. Veiligheid thuis, binnen het onderwijs, op straat en online. Niet alleen veiligheid voor jeugdigen is van groot belang, maar ook veiligheid door jeugdigen, zoals het terugdringen van overlast en criminaliteit.

Met 'veiligheid' bedoelen we dat jeugdigen een gezonde, sterke en veilige (uitvals)basis hebben van waaruit zij zich evenwichtig kunnen ontwikkelen, zodat ze opgroeien tot zo zelfstandig mogelijke volwassenen die volwaardig deelnemen aan de samenleving. Zoals in de inleiding is benoemd richten we ons in dit beleid niet op de veiligheid zoals bedoeld in de jeugdhulp, jeugdbescherming (Veilig Thuis) en jeugdreclassering.

Wat willen we bereiken?

We willen dat jeugdigen zich veilig voelen in Sliedrecht, thuis, binnen het onderwijs op straat en online.

- 1 We willen dat jeugdigen veilig opgroeien.**
- 2 We willen dat jeugdigen opgroeien in een veilige omgeving**
- 3 We willen de jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit blijvend voorkomen.**
- 4 We willen jeugdigen en hun omgeving mediawijs maken.**

5.1. We willen dat jeugdigen veilig opgroeien

Kinderen en jongeren groeien op in een gezin, een buurt, op de kinderopvang en de school. In het verloop van de ontwikkeling van het kind komt een gezin diverse professionals tegen, zoals bijvoorbeeld op het consultatiebureau, de kinderopvang en de school. Met opgroeien en opvoeden gaan successen en uitdagingen gepaard. Wanneer een gezin voor een uitdaging komt te staan, zal het steun ervaren aan een klankbord. Dit kan binnen het eigen netwerk of bij beroepsprofessionals gevonden worden.

Een sterkere basis ontstaat door meer aandacht te geven aan de beschermende factoren in gezinnen. Beschermende factoren dragen eraan bij dat er, ondanks de aanwezigheid van risicofactoren (vb. psychische problemen van ouders, armoede, verkeerde vrienden), op het ontwikkelingspad geen problemen ontstaan, dat problemen niet erger worden of dat ze sneller (veelal) vanzelf overgaan. Het creëert draagkracht bij de personen die voor de uitdaging staan. Beschermende factoren zorgen er na een ingrijpende gebeurtenis vaak voor dat jeugdigen – na een 'dip' in welzijn of functioneren – hun ontwikkelingspad weer normaal vervolgen. Onder meer je geliefd voelen, een goede opvoeding en ergens bij horen zijn beschermende factoren. Zo'n positieve invloed kan behalve van de ouders ook van een familielid, pedagogisch medewerker van de kinder/peuteropvang, een docent, of een maatje komen.

Een zinvolle dagbesteding naast school, zoals een baantje, sport of vereniging, kan helpen om uit de problemen te blijven of te komen. Voorts helpt een positieve identiteit, in de zin dat een kind trots mag zijn op zijn afkomst, religie, seksuele geaardheid en genderidentiteit. Ook als opvoeders een sociaal netwerk hebben met volwassenen die meedenken en meedoen in de opvoeding werkt dat beschermend.

It takes a village to raise a child

Afrikaans spreekwoord

5.1.1. Preventieve voorveld

Jeugdigen in Sliedrecht kunnen gebruik maken van diverse basisvoorzieningen en ondersteunende diensten. Voorbeelden van ondersteunende diensten die bijdragen aan de versterking van de sociale opvoed- en opgroeiomgeving zijn Home Start, Kids en Koffie en Buurtgezinnen. Het is van meerwaarde dat gezinnen op de hoogte zijn van deze lokale voorzieningen, zodat zij een beroep op hen weten te doen wanneer dit nodig is. In de bijlage is een overzicht te vinden van de pedagogische infrastructuur in Sliedrecht.

De kracht van het voorveld ligt enerzijds in het normaliseren van problematiek die behoort bij een bepaalde ontwikkelingsfase en het benadrukken van reeds aanwezige krachten binnen een gezin. Anderzijds kunnen we een uitloop naar ingewikkelde en oplopende problematiek voorkomen door vroegtijdig een zorgvraag te signaleren en passende ondersteuning te bieden.

Wat doen we al?

- ✓ We hebben in Sliedrecht verschillende initiatieven die bijdragen aan de versterking van de sociale opvoed- en opgroeiomgeving, zoals Home Start, Kids en Koffie en Buurtgezinnen.
- ✓ Het schoolmaatschappelijk werk (SMW) is uitgebreid op de voorschoolse voorzieningen en op het voortgezet speciaal onderwijs.
- ✓ Het Sociaal Team geeft (in samenwerking met andere organisaties) een passend aanbod voor groepstrainingen, ouderavonden en cursussen (zoals bv over ouderschap, relaties en sociale vaardigheden).
- ✓ De interne begeleider is gekoppeld aan de voorschoolse voorzieningen (peuter- en kinderopvang).
- ✓ Vanuit SMW worden nieuwsbrieven richting primair onderwijs en huisartsen gestuurd waarin veelvoorkomende thema's worden uitgewerkt (zoals bv echtscheiding) ter bevordering van de onderlinge samenwerking.
- ✓ De samenwerking tussen het Samenwerkingsverband Drechtsteden (SWV) en het SMW is versterkt.
- ✓ We hebben een preventief aanbod in het basis onderwijs. In een kleine groepssetting wordt methodisch materiaal gebruikt, gericht op het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- ✓ Om de sterke pedagogische basis te verankeren in de samenwerking tussen het Sociaal Team en de JGZ zetten we in op het project 'Anders Zorgen' (versterken preventief werken/jeugdhulp naar de voorkant).

- ✓ We draaien een pilot 'nieuw ontwikkelingsperspectief basisonderwijs'. In dit plan worden doelen voor ouders, onderwijs en hulpverlening samengevoegd zodat de ontwikkeling van het kind op diverse gebieden wordt ondersteund.
- ✓ Home Start breidt haar opvoed- en gezinsondersteuning met lichte opvoedvragen uit naar gezinnen met jeugdigen van -9 maanden tot 18 jaar. Zij coördineren eveneens de Kids en Koffie momenten.
- ✓ Kids en Koffie biedt koffieochtenden aan ouders en jeugdigen, waar in samenwerking met diverse organisaties themabijeenkomsten worden georganiseerd.
- ✓ Buurtgezinnen koppelt (steun)gezinnen aan (vraag)gezinnen die steun kunnen gebruiken bij de opvoeding.
- ✓ De samenwerking tussen huisartsen, Praktijkondersteuner Huisarts jeugd en het Sociaal Team is versterkt.

Nieuwe acties

- We zetten in op het (nog meer) versterken van de pedagogische basis en verstevigen van de doorlopende zorg- en leerlijn in het preventieve veld. Dit maakt het opschalen en afschalen van ondersteuning gemakkelijk en snel te realiseren.
- In het kader van preventie stimuleren we de samenwerking tussen de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), het Voorschools Maatschappelijk Werk (VSMW) uit het Sociaal Team Sliedrecht, de voorschoolse voorzieningen, het primair en voortgezet onderwijs en alle voorliggende voorzieningen die ondersteunend zijn aan het voorveld.
- Het Sociaal Team (VSMW) en de JGZ stellen een gezamenlijk visie op over de doorlopende lijn en preventie.
- We zetten in op vergroting van de zichtbaarheid/kenbaarheid van VSMW richting ouders/opvoeders.
- Het Sociaal Team (SMW), het SWV en het onderwijs stellen een gezamenlijke visie op over beleid en geen diagnostiek.
- Het SMW en SOJS zet in op het herstellen en verbeteren van groepsdynamica in klassen.
- Het SMW/Sociaal Team gaat samen met SOJS aan de slag met het project 'uniek sporten' (voor jeugdigen met gedragsproblematiek).
- Het SMW/Sociaal Team gaat samen met de Sociale Moestuin aan de slag met een project voor jeugdigen met gedragsproblematiek.
- Om het lokaal, preventief aanbod te versterken, zet het Sociaal Team (SMW) in op versterking van de samenwerking met overige partners in het voorveld (kerken, praktijkondersteuner huisarts).

5.2. We willen dat jeugdigen opgroeien in een veilige omgeving.

Veiligheid voor en door jongeren ontstaat in een vertrouwde en veilige omgeving. Een omgeving waar je elkaar kunt aanspreken en waar om hulp kan worden gevraagd wanneer dit nodig is. Bescherming bieden. Naast het opgroeien in een veilige thuissituatie willen we eveneens een vertrouwde en veilige wijk- en schoolomgeving voor jongeren. Vertrouwen dat wordt gecreëerd door verantwoordelijkheid te geven en een plaats op de 'educatielijn' te bieden/stimuleren. Dit betreft een rol voor de gehele pedagogische infrastructuur in Sliedrecht. Vertrouwen komt namelijk van twee kanten. Geloven in elkaar en iets van elkaar kunnen verwachten.

Het is tof dat SOJS elke zaterdagavond zaalvoetbal organiseert. Het is fijn om met vrienden een plek te

hebben om te voetballen en dat we elkaar kunnen ontmoeten.

Quote van een jongere

Wat doen we al?

- ✓ Naast het Convenant Veilig in en om School voor het Voortgezet Onderwijs hebben we sinds 2019 ook een Convenant op het gebied van schoolveiligheid opgesteld voor het Primair Onderwijs. Met deze convenanten wordt het belang en de inzet van scholen, gemeenten, politie en OM erkent voor een vertrouwde schoolomgeving. Hierin is tevens aandacht voor onderwerpen als cyberpesten en social media.
- ✓ Het jongerenwerk voorziet in de behoefte van jongeren om samen te komen in een veilige omgeving (tijdens o.a. de vrije inloop) in het jongerencentrum Elektra. Jongerenwerkers zetten zich in om de veiligheid te behouden vanuit de band die zij hebben met de jongeren. Bij overtreding van huisregels treft SOJS sancties.
- ✓ Het kerkelijk jeugd- en jongerenwerk biedt activiteiten en een veilige plek waar jeugdigen en jongeren elkaar kunnen ontmoeten.
- ✓ Het ambulante jongerenwerk creëert en onderhoudt contacten met jongeren in de openbare ruimte waarin zij hun (vrije) tijd doorbrengen.

Nieuwe acties

- Het jongerenwerk zet in op activiteiten die aansluiten op behoeften en wensen van meisjes en, om te komen tot een meer evenwichtig bereik van jongens en meisjes binnen het jongerenwerk.
- Het jongerenwerk zet meer in op wijkgerichte activiteiten om de leefbaarheid en de sociale cohesie in de buurt te versterken.
- We gaan periodiek in gesprek met SOJS, de gemeente en het kerkelijk jongerenwerk over de Sliedrechtse jeugd en relevante ontwikkelingen.

II Het is goed om van elkaar te weten wat er speelt onder onze jongeren en dat we van elkaar weten wat het open en kerkelijk jongerenwerk doet.

Quote jeugdouderling

5.3 We willen jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit blijvend voorkomen.

In de vrijetijdsbesteding van jongeren is er behoefte aan een plek in de openbare ruimte waar ze elkaar kunnen ontmoeten of waar ze kunnen spelen. Een veilige en prettige omgeving. Wanneer oudere jeugd elkaar ontmoet wordt dit veelal omschreven als hangjeugd. Een begrip met een negatieve klank. Zolang er geen overlast uit voort komt of het gevoel van veiligheid van anderen in het geding komt, is dit onterecht. Elkaar buiten ontmoeten en hangen is immers onderdeel van hun leefstijl.

Afgelopen jaren schommelt het aantal meldingen van jeugdoverlast in Sliedrecht. In 2017 waren er 278 meldingen, in 2018 117 en in 2019 151 meldingen. Meldingen voor jeugdoverlast geven een meetbaar/kwantitatief beeld van overlast, maar hier wordt geen onderscheid gemaakt in de ernst van de hinder. De opinie van professionals (politie en jongerenwerk) levert een kwalitatief beeld op en vinden wij van onschatbare waarde in het behaalde resultaat. Daarbij is overlast een subjectief begrip, iedereen

ervaart overlast op een eigen manier. Luisteren naar bewoners vinden wij van belang voor een goede aanpak.

We zetten in op preventie waar mogelijk en handhaven pas wanneer het niet anders kan.

Uitgangspunt Integraal Veiligheidsplan (2019-2023)

Jeugdcriminaliteit

Landelijk is het aantal geregistreerde minderjarige verdachten in 2019 voor het eerst in tien jaar weer gestegen. Per 1000 12 tot 18-jarigen staan er in 2019 14,8 geregistreerd als verdachte van een misdrijf. Een jaar eerder ging het om 13,7 per 1000 minderjarigen. De afgelopen tien jaar is de jeugdcriminaliteit met ruim de helft afgenomen (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2020).

Of een jongere daadwerkelijk grensoverschrijdend gedrag gaat vertonen is van vele factoren afhankelijk. Sommige factoren vergroten de kans op het ontstaan van jeugdcriminaliteit (risicofactoren), andere verkleinen juist de kans (beschermende factoren²). Om jeugdcriminaliteit en grensoverschrijdend gedrag te voorkomen, is het zinvol om de beschermende factoren te versterken en/of de risicofactoren te bestrijden.

Ondermijning is een maatschappelijk probleem. Dit is een ontwikkeling die ook in Sliedrecht voorkomt. De laatste jaren wordt er meer ingezet op het bestrijden en voorkomen van deze vorm van georganiseerde criminaliteit (de vermenging van de onder- en bovenwereld).

Kwetsbare jongeren zijn (bijzonder) gevoelig voor deze vorm van criminaliteit. Denk hierbij aan drugshandel, hennepkwekerijen/drugslaboratoria, witwassen, prostitutie, etc.

|| We luisteren eerder naar een wijkagent die we kennen, dan naar een politieagent van buitenaf.

Quote van een jongere die graag buiten met zijn vrienden chilt

Wat doen we al?

- ✓ Het jongerenwerk werkt wijkgericht en heeft aandacht voor de verschillende belangen binnen de wijk van zowel jeugdigen als buurtbewoners. Het jongerenwerk biedt advies en/of bemiddeling voor omwonenden bij ervaren overlast.
- ✓ Het jongerenwerk organiseert activiteiten en zoekt jeugdigen op in de wijken.
- ✓ Gedurende het maandelijkse COOS overleg (Coördinatie Overleg Overlast Sliedrecht) worden klachten van jeugdoverlast besproken met het jongerenwerk, politie en de gemeente (OOV en Samenleving), waarbij de gemeente de regie voert.
- ✓ We bevorderen de onderlinge afstemming en samenwerking tussen betrokken partijen (politie, boa's, jongerenwerk, Veiligheidshuis, Halt) met als doel de jeugdoverlast zo veel mogelijk (blijvend) te voorkomen.

² Zie paragraaf 5.1 over risico- en beschermende factoren.

- ✓ De zogenoemde 'hot-spots' worden door jongerenwerk, boa's en politie nauwlettend in de gaten gehouden en wordt verslag van gelegd (over gerapporteerd).
- ✓ Halt verzorgt voorlichtingslessen en ouderbijeenkomsten in het primair en voortgezet onderwijs over verschillende thema's, zoals over groepsdruk en jeugdcriminaliteit.
- ✓ De verbindingsfunctionaris verslaving en gezondheid heeft een coachende en begeleidende rol richting kwetsbare jongeren en een signalerende, verbindende en sturende rol richting sociaal team, de politie, de gemeente, het jongerenwerk en andere vrijwilligersorganisaties.
- ✓ We bevorderen de onderlinge samenwerking en afstemming tussen partijen/organisaties rondom de kwetsbare jeugdige heen, om te zorgen dat laagdrempelig en snel gehandeld kan worden, zodat zij "binnen boord" blijven.

Nieuwe acties

- We stimuleren de verbinding tussen jongerenwerk, boa's en politie verder te versterken.
- We zetten in om meer jongeren naar Halt te verwijzen in plaats van het jeugdstrafrecht.
- We zetten in om (kwetsbare) jongeren te informeren over risico's van ondermijnende criminaliteit.

Het is heel bepalend hoe een omwonende ons benadert. Als we normaal worden aangesproken zijn we sneller geneigd rekening te houden met hen. Als de toon gelijk negatief is, is onze reactie ook vaak negatief.

Quote van een hangjongere over jeugdoverlast

5.4 We willen jeugdigen en hun omgeving mediawijs maken

Bij jongeren weegt het nut van sociale media zwaarder dan de zorgen. Bewustwording van en omgang met de gevaren dienen echter niet ondergeschikt te raken. We hebben dan ook als doel dat jongeren zich bewust zijn van de gevaren van internet en de omgang met sociale media. Naast de aanpak die direct gerelateerd is aan jeugdigen is de bewustwording van gevaren en omgang een verantwoordelijkheid van de sociale omgeving. Opvoeders moeten hun jeugdigen hierop kunnen wijzen. Via onze partners informeren we opvoeders over de omgang en ontwikkelingen rondom (sociale) media.

Wat doen we al?

- ✓ Binnen het onderwijs wordt in het lespakket bijgedragen aan mediawijsheid.
- ✓ Het jongerenwerk besteedt jaarlijks expliciet aandacht aan het thema sociale media, met als doel bewustwording rondom dit thema te creëren bij de jeugd in Sliedrecht.
- ✓ Combinatiefunctionaris cultuur richt zich vanuit de Bibliotheek op activiteiten (voor jeugdigen van basisschoolleeftijd) rondom mediawijsheid, waaronder sociale media.
- ✓ Halt verzorgt voorlichtingslessen en ouderbijeenkomsten in het primair en voortgezet onderwijs over verschillende thema's, waaronder ook over online veiligheid.
- ✓ Het jongerenwerk gebruikt verschillende online platforms zoals, Instagram, Snapchat en Tik Tok om aan te sluiten bij de online leefwereld van jeugdigen.

Nieuwe acties

- Jongerenwerk zet in op het thema 'online pesten'. Het thema wordt bespreekbaar gemaakt en zal als een rode draad door de activiteiten en workshops van het jongerenwerk heen lopen.

Ik communiceer liever op Snapchat en Instagram dan op Whatsapp, omdat mijn ouders dan niet kunnen achterhalen welke gesprekken ik voer.

Quote van een 15-jarige

6. Een gezonde plek

Goede gezondheid is een belangrijke randvoorwaarde voor een optimale ontwikkeling. Een gezond kind in een gezonde omgeving kan zich beter ontwikkelen. De gezondheid van de jeugd is daarmee voor ons een belangrijk aandachtsgebied. Jeugdigen die meer bewegen presteren over het algemeen beter dan jeugdigen die passief thuiszitten. Om de zorgkosten nu en in de toekomst te beperken is sport en bewegen een noodzaak. Sport is een preventief middel dat aansluit bij een plek van talentontwikkeling, veiligheid, gezondheid en ontspanning.

Naast het stimuleren van bewegen en de zorg om jeugdigen met overgewicht op jonge leeftijd is het terugdringen van het gebruik van mogelijk verslavende middelen en andere verslavingen onder jeugdigen een belangrijk doel van de gemeente. Zo is een opkomende verslaving bij de jeugd de gameverslaving. Een verslaving die we preventief tegen willen gaan door jongeren te activeren. We bieden toegankelijke activiteiten en stimuleren het meedoen.

In de Lokale nota publieke gezondheid (2020-2023) van de gemeente krijgt de jeugdgezondheid specifiek aandacht met thema's als gezond gewicht, mentale gezondheid, eenzaamheid en preventie van onder meer roken en alcoholgebruik.

Wat willen we bereiken?

We willen dat jongeren gezond opgroeien in een gezonde omgeving.

- 1 We willen dat jongeren meer bewegen**
- 2 Jongeren zijn bewust van een gezonde leefstijl en een gezond gewicht in het bijzonder**
- 3 Jongeren gebruiken minder verslavende middelen**
- 4 Jongeren ervaren geen drempels om deel te nemen aan sportactiviteiten**

6.1 We willen dat jongeren meer bewegen

We vinden het belangrijk dat jeugdigen al vanaf jonge leeftijd voldoende sporten en bewegen. Naast dat sporten een positief effect heeft op de motoriek van jeugdigen en helpt de kans op overgewicht terug te dringen, kan het ook bijdragen aan je persoonlijke ontwikkeling zoals het leren omgaan met elkaar en het opbouwen van zelfvertrouwen. Een gevarieerd bewegingsaanbod in deze fase van het leven is dan ook belangrijk.

In Sliedrecht hebben alle inwoners de mogelijkheid om (voldoende) te kunnen sporten en bewegen op een veilige en verantwoorde manier. De sportinfrastructuur is duurzaam en toegankelijk voor alle inwoners. Sportverenigingen worden ondersteund om gezond en toekomstbestendig te zijn, en zijn in staat een maatschappelijke rol te vervullen.

Sportnota 'Sportief in Sliedrecht' (2019-2025)

Om bij te dragen aan de gezondheid van jeugdigen door meer te bewegen zet de gemeente, naast het verbeteren van de toegankelijkheid van sportvoorzieningen voor iedereen, in op sport- en bewegestimulering via een combinatiefunctionaris sport en cultuur.

Als gemeente bemoeien we ons niet actief met het aanstellingsbeleid van scholen wat betreft vakleerkrachten bewegingsonderwijs, maar we vinden het wel belangrijk dat jeugdigen kwalitatief goede en voldoende gymlessen krijgen. We dragen hieraan bij door voldoende en kwalitatief goede accommodaties aan te bieden voor het bewegingsonderwijs. We hechten veel waarde aan het behoud en versterken van het sport- en verenigingsleven in Sliedrecht. Ze kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de participatiemaatschappij die we nastreven en bieden een plek waar jeugdigen op een veilige en verantwoorde manier kunnen sporten.

In 2019 hebben de combinatiefunctionarissen sport en cultuur in Sliedrecht **8.950 jeugdigen** bereikt (betreft het aantal contactmomenten, geen unieke personen). De combinatiefunctionaris heeft daarnaast een sportpromotieteam opgezet, bestaande uit jongerenstagiairs en -vrijwilligers, die hem ondersteunen bij activiteiten en projecten.

Met het uitvoeringsplan 'Speelruimte in kwaliteit' zijn de speel- en sportplekken in Sliedrecht opgeknapt en aangepast. Dit is gebeurd in samenspraak met de omliggende bewoners.

Sliedrecht daagt haar inwoners van jong tot oud uit om in de hele openbare ruimte te spelen, te sporten, te recreëren en elkaar te ontmoeten. De gemeente faciliteert dit door informele speelruimte dicht bij huis en speel-sport- en ontmoetingslocaties te verbinden in een structuur van bovenwijkse plekken, centrale plekken in de buurten en steunplekken dicht bij huis.

Uitvoeringsplan 'Speelruimte in kwaliteit'

Wat doen we al?

- ✓ Combinatiefunctionaris sport en cultuur stimuleert jeugdigen tot het participeren aan zowel culturele als sportieve activiteiten en stimuleert doorgroei van jeugdigen naar de participerende verenigingen toe. Dankzij de combinatiefunctionaris heeft de jeugd van Sliedrecht de afgelopen jaren kennis gemaakt met een gevarieerd sport- en beweegaanbod. Dit beleid wordt dan ook de komende jaren voortgezet. Vanwege de uitbreiding in de zomer van 2019 is het bereik van de combinatiefunctionarissen ten aanzien van de jeugd 6 t/m 14 jaar enorm toegenomen. Alle scholen in Sliedrecht zijn, evenals de verenigingen, inmiddels erg vertrouwd met de combinatiefunctionarissen en ze weten elkaar dan ook goed te vinden.
- ✓ Combinatiefunctionaris versterkt, stimuleert en bevordert samenwerkingsverbanden tussen SOJS en de overige maatschappelijke organisaties en verenigingen.
- ✓ We zetten in op het thema 'beweging' door middel van de acties uit de sportnota 'Sportief in Sliedrecht' 2019-2025;
- ✓ We stimuleren de DG&J en de combinatiefunctionaris sport hun samenwerking verder te versterken;
- ✓ We stimuleren de DG&J en de partijen in het Bonkelaarhuis om hun samenwerking verder te versterken op het gebied van voeding en bewegen;
- ✓ We stimuleren het onderwijs om aandacht te besteden aan gezonde voeding en beweging, bijvoorbeeld door de scholen te stimuleren deel te nemen aan het EU-Schoolfruit programma.

- ✓ Met de regeling diplomazwemmen kunnen Sliedrechtse kinderen uit een (financiële) kwetsbare situatie op kosten van de gemeente hun A zwemdiploma halen.
- ✓ Via het subsidiebeleid is het voor sportverenigingen mogelijk een subsidie aan te vragen ter ondersteuning van gemaakte kosten voor trainers, jeugdleden en de huur van gemeentelijke sportaccommodaties.

6.2 Jongeren zijn bewust van een gezonde leefstijl en een gezond gewicht in het bijzonder

Jong geleerd, is oud gedaan. We leven echter in een wereld vol verleidingen. We vinden het belangrijk dat jeugdigen bewust zijn van een gezonde leefstijl en dat iedere jeugdige (en hun opvoeders) de kans krijgt om te leren over een gezonde leefstijl. Overgewicht op jonge leeftijd is daarbij voor ons een belangrijk onderwerp. En bij een gezonde leefstijl gaat het niet alleen om fysieke, maar zeker ook om mentale gezondheid.

Veel jeugdigen ervaren druk om te presteren en dit lijkt toe te nemen. Ook onder middelbare scholieren wordt hoge prestatiedruk en stress ervaren. Dit heeft consequenties voor de psychische gezondheid van de jeugd en dit kan leiden tot meer burn-out of burn-out achtige klachten. Het gebruik van sociale media kan ook leiden tot psychische klachten. Hierbij lijkt het vooral te gaan om het ideaalbeeld van het perfecte leven dat via het selectief delen van hoogtepunten via sociale media wordt gestimuleerd.³

De uitvoering van gezondheidspreventie ligt voornamelijk bij de Dienst Gezondheid en Jeugd, die diverse programma's inzet met als doel bewustwording van een gezonde leefstijl. Wij vinden deze bewustwording van een gezonde leefstijl een verantwoordelijkheid van de sociale omgeving van jeugdigen. We willen een plek waarin we elkaar durven te wijzen op een gezonde leefomgeving.

Wat doen we al?

- ✓ De GGD zet reeds in op gezond gewicht via projecten als de Gezonde School. Dit wordt de komende jaren voortgezet.
- ✓ We zetten in op de thema's roken, overgewicht en mentale gezondheid door middel van de inspanningen uit de Lokale nota publieke gezondheid 2020-2023.
- ✓ Het jongerenwerk neemt deel aan de lokale coalitie tegen eenzaamheid 'Erbij in Sliedrecht' met als doel eenzaamheid onder jongeren tegen te gaan.
- ✓ Het Sociaal Team geeft sociale vaardigheidstrainingen en cursussen (voor mentale weerbaarheid).
- ✓ De combinatiefunctionaris doet mee aan de Landelijke Opschoondag (en de World Cleanup Day); het moment voor inwoners, ondernemers, verenigingen, sportclubs en scholen om samen in actie te komen voor een omgeving zonder zwerfafval.
- ✓ We hebben een lokaal netwerk van maatschappelijk betrokken organisaties en instellingen die de lokale coalitie tegen eenzaamheid 'Erbij in Sliedrecht' vormen. De coalitie richt zich naast ouderen ook op jongeren en jongvolwassenen die eenzaam zijn.
- ✓ Het Sociaal Team organiseert (groeps-) interventies gericht op het versterken van vaardigheden van jongeren om met drukfactoren om te gaan en mentaal gezond te blijven.

³ Zie Paragraaf 4.2.1 uit de Lokale nota publieke gezondheid (2020-2023).

Nieuwe acties

- De Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) gaat aan de slag met een integrale aanpak met betrekking tot het thema gezond gewicht.
- We stimuleren het bevorderen van mentale gezondheid via het onderwijs, omdat basisscholen

7. Een plek waar talenten zich kunnen ontwikkelen

Wanneer jeugdigen hun talenten optimaal ontwikkelen kunnen ze opgroeien tot zelfredzame burgers die een positieve bijdrage aan de samenleving leveren. Dit beleid richt zich op deze positieve benadering, waar voor een ieder een plek en een sociale omgeving is om zijn of haar talenten te ontwikkelen. We willen jeugdigen stimuleren mee te doen.

Wat willen we bereiken?

We willen dat jeugdigen hun talenten optimaal ontwikkelen zodat ze opgroeien tot zelfredzame burgers die een positieve bijdrage aan de samenleving leveren.

- 1 We willen dat jeugdigen een goede invulling kunnen geven aan hun vrijetijdsbesteding**
- 2 We willen zoveel mogelijk jeugdigen op de educatie- en ontwikkelingslijn krijgen en houden**
- 3 We willen jeugdigen stimuleren mee te doen**
- 4 Jeugdigen moeten gebruik kunnen maken van culturele- en sportvoorzieningen**

7.1 We willen dat jeugdigen een goede invulling kunnen geven aan hun vrijetijdsbesteding

We willen dat jeugdigen op een goede en gezonde manier hun vrije tijd besteden. Vrijetijdsbesteding biedt jeugdigen ontwikkelingsmogelijkheden, zowel geestelijk als lichamelijk en van een positieve vrijetijdsbesteding gaat een preventieve werking uit.

Wat doen we al?

- ✓ De combinatiefunctionaris sport en cultuur richt zich (in samenwerking met verenigingen) op sportieve en culturele activiteiten.
- ✓ Het jongerenwerk (SOJS en kerkelijk jongerenwerk) organiseert verschillende activiteiten voor jeugdigen en jongeren, buiten schooltijd en in vakanties.
- ✓ Via het subsidiebeleid is het voor sport- en cultuurverenigingen mogelijk een subsidie aan te vragen ter ondersteuning van de gemaakte kosten voor jeugdleden en huur van gemeentelijke sportaccommodaties.
- ✓ De Sociale Moestuin en het Sociaal Team organiseren samen een dagbestedingsactiviteit voor kinderen met een beperking op de Sociale Moestuin.

Nieuwe acties

- SOJS gaat een sportaanbod creëren voor jeugdigen met een beperking (die niet in het huidige sportaanbod deel kunnen nemen).
- De combinatiefunctionaris cultuur gaat samen met culturele organisaties een 'snuffel rondje cultuur' organiseren.

7.2 We willen zoveel mogelijk jeugdigen op de educatie- en ontwikkelingslijn krijgen en houden

De ontwikkelingslijn van de jeugd kent verschillende fasen. De vroege kindertijd (baby's, peuters en kleuters) van 0 t/m 4 jaar, de basisschoolleeftijd van 5 t/m 12 jaar, de adolescentiefase van 13 t/m 18 jaar en de jongvolwassenen van 19 t/m 25 jaar. Een differentiatie die haar doorwerking heeft in het aanbod voor jongeren. Gericht op een plek voor de ontwikkeling van het kind kennen we binnen deze leeftijdsfasen een 'educatielijn' die bestaat uit voorschoolse voorzieningen (kinder- en peuteropvang, waaronder ook voor- en vroegschoolse educatie (VVE)), het basis-, voortgezet- en vervolgonderwijs en uiteindelijk een plaats op de arbeidsmarkt. Gemeentelijke beleidsnotities en programma's (zoals het onderwijsachterstandenbeleid, waaronder VVE en de schakelklas, NT2-onderwijs en een intern begeleider vanuit de 'gekoppelde basisschool in de voorschool') spelen er op in om jongeren op deze lijn te houden en/of te krijgen.

Wat doen we al?

- ✓ In de huidige situatie beschikt Sliedrecht over een breed voorzieningenniveau (waaronder sport en cultuur) gericht op de ontwikkelingslijn van het kind, die we graag in stand houden en waar mogelijk versterken.
- ✓ Onderwijsachterstandenbeleid (waaronder VVE en de schakelklas, NT2-onderwijs en een intern begeleider vanuit de gekoppelde basisschool in de voorschool).
- ✓ De combinatiefunctionaris cultuur vanuit de Bibliotheek biedt aan scholen programma's aan op het gebied van leesbevordering en informatievaardigheden.
- ✓ Goede samenwerking tussen gemeente, SWV en Sociaal Team in het kader van onderwijs-zorg behoefte.
- ✓ De Bibliotheek richt zich in samenwerking met kinderopvanginstellingen en de scholen op een stimulerend (voor)leesklimaat en biedt voor jeugdigen activiteiten aan (zoals Boekstart in de kinderopvang) om zich breed te kunnen ontwikkelen.

Nieuwe acties

- We gaan door met de samenwerking tussen de Bibliotheek, de basisscholen en een praktijkschool in Sliedrecht om de taalontwikkeling en leesplezier voor jeugdigen te stimuleren.

7.2.1 Onderwijs en arbeidsmarkt

Bij vroegtijdig schoolverlaters of werkloosheid ontstaat er veel extra vrije tijd. Tijd die we graag besteed zien worden aan het terugkomen op de educatielijn of de arbeidsmarkt. Hiervoor maken wij enerzijds gebruik van de participatiewetgeving en de daaruit beschikbare middelen. Daarnaast kunnen stimulering van participatie, vrijwilligerswerk en het creëren van een groter sociaal netwerk hiervoor zorgen. Hierbij is de gemeente (in samenwerking met partners) ondersteunend.

Wat doen we al?

- ✓ Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten, als onderdeel van de DG&J, zet in op het voorkomen voor voortijdig schoolverlaten.
- ✓ Met Kansrijk Sliedrecht kunnen jongvolwassenen (inwoners vanaf 18 jaar) gratis een mbo niveau 1-opleiding afronden. Hiermee worden kansen op de arbeidsmarkt vergroot.
- ✓ Jaarlijks vindt een techniek- en zorgroute plaats; leerlingen gaan bij lokale bedrijven langs om kennis te maken met de techniek en de zorg.
- ✓ Jaarlijks doet Sliedrecht mee met 'Alblasserwaard on Stage': het Griendencollege en andere scholen uit de regio gaan in gesprek met beroepsbeoefenaren, ondernemers en vakmensen, die met passie over hun beroep vertellen.
- ✓ We bevorderen de onderlinge samenwerking en samenwerking tussen organisaties en instanties rondom de jongere heen, met als doel een vangnet voor de kwetsbare jongeren te creëren.

7.3 We willen jeugdigen stimuleren mee te doen

Een plek waar jeugdigen meedoen (participeren) is belangrijk voor de ontwikkeling van de eigen identiteit, talent en het gevoel erbij te horen. Jongerenparticipatie is de betrokkenheid en inbreng van jongeren bij zaken die hen aangaan. Hierbij speelt het in op de "eigen kracht". Een manier om persoonlijke vaardigheden en talenten te ontwikkelen en een manier om een bijdrage te leveren aan de maatschappij. Voor instellingen en organisaties is participatie daarnaast vaak een middel om beleid te legitimeren, te verbeteren en vraaggericht te werken. Al met al ontstaat zo een win-win situatie.

Energie en passie van de jongere zelf is een onmisbare factor binnen jongerenparticipatie. Wij betrekken jeugdigen bij maatschappelijke vraagstukken en maken het mogelijk dat ze mee kunnen doen aan sport, cultuur en vrijwilligerswerk. Jeugdigen krijgen de ruimte om ideeën vorm te geven, met als uiterste vorm dat ze zelf initiatiefnemer zijn. Maatwerk is hierin essentieel; ruimte geven waar nodig, richting indien nodig en uitgaan van de eigen kracht van jongeren.

Wat doen we al?

- ✓ Ieder jaar wordt een Kinderraad geïnstalleerd, waarbij het jongerenwerk een coachende rol heeft voor de leerlingen.
- ✓ Het jongerenwerk creëert zoveel mogelijk participatiemogelijkheden op maat, zoals in de vorm van vrijwilligersgroepen, vakantieactiviteiten, talentenworkshops, sport promotieteam, maatschappelijke stages en een ideeënbus.
- ✓ We hebben in samenwerking met SOJS een jongerenbehoeftepeiling bij de VO scholen in Sliedrecht, Papendrecht en Hardinxveld uitgevoerd.
- ✓ Het jongerenwerk stimuleert jeugdigen om met nieuwe initiatieven te komen en gaat hier meer kenbaarheid aan geven.
- ✓ Er vindt jaarlijks een vrijwilligersverkiezing plaats, waarbij een jonge vrijwilliger van het jaar wordt uitgekozen.

Nieuwe acties

- We gaan in samenwerking met SOJS een behoeftepeiling naar gewenste activiteiten uitzetten onder jeugdigen uit groep 5 t/m 8 van het primair onderwijs.
- In aanloop naar de volgende verkiezingen gaat SOJS, in samenwerking met de lokale partijen, een debatavond (Elektra wordt stemwijzer) organiseren.

7.4 Jongeren moeten gebruik kunnen maken van culturele- en sportvoorzieningen

We vinden het van belang dat jongeren gebruik kunnen maken van de culturele- en sportvoorzieningen in Sliedrecht, wat betekent dat voorzieningen toegankelijk (waaronder betaalbaar) moeten zijn, zodat alle jongeren mee kunnen doen op sportief- en cultureel vlak. In Sliedrecht zijn er verschillende organisaties actief die sport- en cultureel gerelateerde activiteiten mogelijk maken voor jongeren die hiervoor financiële drempels ervaren (SMS-Kinderfonds, Stichting JA, Stichting Leergeld).

Uit de laatste cijfers valt op te maken dat het gebruik van bovengenoemde minimavoorzieningen/Stichting Leergeld in Sliedrecht ten opzichte van 2018 met maar liefst 11% is gedaald. Wij willen dit bereik en gebruik vergroten, zodat zoveel mogelijk jongeren mee kunnen doen.

Wat doen we al?

- ✓ Stichting Leergeld bevordert de participatie van jeugdigen (tot 18 jaar) uit gezinnen met een laag inkomen. Er wordt een vergoeding verstrekt voor de kosten van bijvoorbeeld de sportclub, muzieklles of het lidmaatschap van een vereniging.
- ✓ Stichting JA (Jeugd Actief) zet zich in voor deelname aan het verenigingsleven van jeugdigen van 4 tot en met 12 jaar, waarvan de ouder(s) minder middelen ter beschikking hebben. Stichting Ja zet zich o.a. in voor jeugdigen die buiten de regeling van Stichting Leergeld vallen en waarvan ouders in financiële problemen verkeren.
- ✓ SOJS organiseert activiteiten in samenwerking met sportverenigingen en culturele organisaties, waardoor de drempel verlaagd wordt.
- ✓ Jeugdcontributie is laag doordat de gemeente een deel van deze kosten subsidieert.
- ✓ We zetten in op de verbindende rol van de combinatiefunctionaris tussen sportaanbieders en maatschappelijke organisaties. Hij versterkt de samenwerking tussen onderwijs, maatschappelijke organisaties en sportverenigingen en ondersteunt ze waar mogelijk.

Nieuwe acties

- Om het bereik en gebruik van minimavoorzieningen, zoals Stichting Leergeld, te vergroten zetten we in op promotionele activiteiten en het realiseren van een sterkere verbinding tussen een regionale voorziening.
- SOJS zet het organiseren van activiteiten voort in samenwerking met sportverenigingen en culturele organisaties, waardoor de drempel verlaagd wordt.
- We gaan de ambities (o.a. inclusief sporten) uit het Lokaal Sportakkoord uitvoeren.

8. Een plek voor ontspanning

In de vrijetijdsbesteding van jeugdigen is behoefte aan een plek voor ontspanning en vermaak. Een behoefte die eveneens bijdraagt aan de sociaal-emotionele gezondheid en het beoogde effect dat jeugdigen in Sliedrecht willen blijven wonen. Jeugdigen zijn in dit kader in eerste instantie op zoek naar levendigheid, een plek waar iets te doen is, waar ze leeftijdsgenoten kunnen ontmoeten en waar ze vrij zijn.

1

We willen bestaande voorzieningen in stand houden en versterken

2

We willen het bestaande aanbod onder de aandacht brengen

3

We willen het creëren van levendigheid in Sliedrecht voortzetten

4

We willen jongeren stimuleren om in Sliedrecht te blijven wonen

8.1 We willen bestaande voorzieningen in stand houden en versterken

Gericht op bestaande voorzieningen willen we drempels wegnemen en daarmee de toegankelijkheid voor iedereen bevorderen. Dat geldt voor sport- en culturele voorzieningen, maar ook voor ontmoetingsplekken zoals het gesubsidieerd jongeren centrum. In het jongeren centrum worden diverse activiteiten en workshops georganiseerd en kunnen jongeren ook hun verhaal kwijt aan elkaar of aan jongerenwerkers. Het is een plek waar ze vrij kunnen zijn. Uit de jongerenbehoeftepeiling die door de gemeente en SOJS is uitgezet onder jongeren blijkt dat 41% van de respondenten het jongeren centrum weleens bezoekt.

We streven niet naar het idee om zoveel mogelijk mensen in het jongeren centrum te krijgen. De jeugd heeft ook te maken met huiswerk, speelt thuis een spelletje of hangt graag elders samen met vrienden of vriendinnen om hun belevenissen te delen.

Wanneer drempels zich voordoen om het jongeren centrum binnen te stappen gaan we met desbetreffende personen en SOJS in gesprek om deze gezamenlijk weg te nemen. Het jongeren centrum moet voor iedereen toegankelijk zijn.

Sliedrecht kent eveneens een sterk kerkelijk jongerenwerk. Ook de activiteiten die zij aanbieden en aansluiten bij deze visie op de jeugd om jeugdigen een plek te bieden willen wij ondersteunen. Hiermee houden we rekening met *alle* jeugdigen en de bestaande diversiteit. De activiteiten moeten in dat geval wel passen binnen de lokale subsidieverordening.

Wat doen we al?

- ✓ In Sliedrecht hebben we een breed aanbod van sport- en culturele voorzieningen, activiteiten en evenementen die aansluiten op de behoeften (en trends) van jeugdigen om de ontmoeting, saamhorigheid en verbinding te stimuleren en te vergroten.

8.2 We willen het bestaande aanbod in kaart brengen en onder de aandacht brengen

We vinden het belangrijk dat het aanbod van sport- en culturele voorzieningen, lokale activiteiten en evenementen in kaart worden gebracht en dat hier kenbaarheid aan wordt gegeven.

Wat doen we al?

- ✓ Het aanbod van activiteiten van SOJS staat op de website van SOJS, op social media en op posterborden/banners in Sliedrecht.
- ✓ Het sportaanbod staat op de gemeentelijke website.

8.3 We willen het creëren van levendigheid in Sliedrecht vergroten

Evenementen leveren een positieve bijdrage aan het culturele en sociaal-maatschappelijke leven binnen de gemeente. Ze geven reuring, activeren de creativiteit en dragen bij aan de gemeenschapszin (Evenementenbeleid 2015 e.v.). Dit geldt zeker ook voor jongeren.

Volgens de jongerenbehoeftepeiling vindt **57%** van de jongeren dat er te weinig evenementen in Sliedrecht zijn en **53%** van de jongeren dat er te weinig uitgaansgelegenheden zijn.

Ik wou dat er vaker een evenement was zoals het Baggerfestival in Sliedrecht. Lekker dansen op muziek met vrienden

Quote van een 14 jarige

Wat doen we al?

- ✓ Op basis van ons evenementenbeleid en subsidiebeleid ondersteunen we (culturele) activiteiten en stellen we activiteitsubsidies beschikbaar voor jongeren om lokale activiteiten en evenementen te organiseren.
- ✓ SOJS voert ideeën en initiatieven van jongeren uit, zoals muziekstudio en zaalvoetbal.

Nieuwe acties

- SOJS gaat samen met gemeente, jongeren en sport-cultuurverenigingen jaarlijks een evenement organiseren, dat aansluit bij wensen en behoeften van de jeugd.
- SOJS blijft jongeren stimuleren om met nieuwe initiatieven te komen en gaat hier meer kenbaarheid aan geven.

8.4 We willen jongeren stimuleren om in Sliedrecht te blijven wonen

Een veilige en plezierige plek waar jongeren zich kunnen ontwikkelen draagt bij aan de wens om in Sliedrecht te blijven wonen en hier ook een toekomst voor zijn of haar jeugdigen te zien. Op zichzelf gaan wonen (alleen of samen) is een belangrijke stap voor jongeren in de ontwikkeling naar volwassenheid en zelfstandigheid.

In Sliedrecht zijn geen woningen die specifiek gelabeld zijn voor jongeren. Wel zijn er woningen die qua prijs en grootte geschikt zijn voor jongeren. Dit zijn woningen met een huurprijs onder de € 424,44. Dat is de huurprijs waarbij iemand onder de 23 jaar met een laag inkomen huurtoeslag kan krijgen. Tablis wonen geeft aan dat de vraag naar voldoende starterswoningen voor deze groep in Sliedrecht geen groot vraagstuk is.

Wij vinden het belangrijk om onze jongeren aan Sliedrecht te binden. Daarvoor is het nodig dat er betaalbare woonruimte voor hen beschikbaar is. Dit vergroot immers de kans dat zij zich vestigen in de gemeente. Belangrijke randvoorwaarde is dat jongeren zich tijdig inschrijven bij Stichting Woonkeus Drechtsteden, verantwoordelijk voor de verdeling van sociale huurwoningen. De verdeling werkt over het algemeen via een puntensysteem, waarbij de duur van inschrijving punten oplevert. Vroegtijdig inschrijven bevordert het sneller vinden van een woning.

Wat doen we al?

- ✓ We sluiten aan bij de uitgangspunten en ambities zoals opgenomen in het lokaal uitvoeringsprogramma wonen 2019.

Onze jeugdigen kunnen in Sliedrecht blijven wonen.

Ambitie uit het Lokaal Uitvoeringsprogramma wonen

Nieuwe acties

- We dagen ontwikkelaars uit om de komende jaren betaalbare nieuwe woonruimte te realiseren voor jongeren en andere starters, in samenhang met o.a. spoedzoekers. Hierbij denken we aan concepten zoals flexwonen.

9. Uitvoeren van de visie

Dit beleidsplan stelt de kaders vast voor de komende 4 jaar. Dat houdt ook in dat naarmate de tijd verstrijkt er minder (scherp) zicht is op ontwikkelingen en actualiteiten waar het jeugdwelzijnsbeleid op in wil of moet spelen. Daarbij is het wenselijk dat omschreven is welke concrete (beleids-) activiteiten uitgevoerd worden en met welke resultaten (prestatie indicatoren).

Net als bij het vorige beleid brengt de gemeente jaarlijks een tussenrapportage uit, waarin we een overzicht geven van de indicatoren en de concrete uitvoering actualiseren binnen de in dit beleidsplan opgenomen kaders.

Hoe en wat?

In de vorige hoofdstukken is een integrale visie beschreven die bijdraagt aan de algemene doelstelling van dit jeugdwelzijnsbeleid. Een veilige plek waar talenten zich kunnen ontwikkelen, er ruimte is voor ontspanning en een plek die bijdraagt aan gezondheid. We stimuleren beleid vanuit jeugdigen en organisaties en spelen in op de ontwikkelingen die zij ervaren.

Aan de hand van diverse inspanningen dragen we de visie de komende jaren breed uit. Inspanningen die ertoe moeten leiden dat jongeren een plek op de educatielijn krijgen en behouden, ze meedoen, meer bewegen, ze kunnen rekenen op een vertrouwde en mediawijze omgeving, een bekend aanbod van activiteiten, inzet van preventieve middelen bij jeugdoverlast en in het kader van gezondheid en een levendig Sliedrecht.

Het financiële kader

De uitvoering van dit beleid zal binnen de bestaande beschikbare middelen plaats kunnen vinden. Bij nieuwe activiteiten kan dit ten koste gaan van huidige activiteiten of wordt een efficiëntere werkwijze gevraagd.

De uitvoering van dit beleid vindt plaats terwijl financiële tekorten bij (de) gemeente(n) veel aandacht vragen. Verschillende studies en ervaringen bij gemeenten laten zien dat het versterken van de pedagogische basis en inzetten op de preventie en eerste lijn gunstig uit kan pakken voor het jeugdhulpgebruik en de kosten.

Hoe dan ook, we ontkomen er niet aan om bij de concrete uitvoering van het beleid te kijken naar de kwaliteit, maar ook naar de kosten. Niet alleen vanwege het beperkte budget, maar ook vanuit de maatschappelijke verantwoordelijkheid die we moeten nemen in de verdere ontwikkeling van het jeugdstelsel en de keuzes die we daarbij moeten maken.

Relevante kaders, beleidsnota's en bronnen

- Jeugdwelzijnsbeleid "Een plek voor de Sliedrechtse jeugd" (2016-2020)
- (herijkte)Sociale Visie
- Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein (2019-2022)
- Uitvoeringsprogramma college van burgmeester en wethouders (2018 t/m 2022)
- Meerjarenperspectief Jeugdhulp Zuid-Holland Zuid (2018-2022)
- Lokale nota publieke gezondheid (2020-2023)
- Integraal Veiligheidsbeleid (2019-2022)
- Lokale sportnota 'Sportief in Sliedrecht (2019 t/m 2025)
- Evenementenbeleid 2015
- Regionaal minimabeleid
- Werkplan en jaarverslag Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht 2020
- Jongerenbehoeftepeiling (in 2015 en in 2020) uitgevoerd door Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht
- Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (DG&J)
- Nederlands Jeugd Instituut (NJI)
- Movisie; Kennis en aanpak van sociale vraagstukken
- YouthSpot
- Kerncijfers Drechtsteden
- Sport en bewegen in de buurt; Brede impuls combinatiefuncties
- Centraal Bureau voor Statistiek (CBS)
- Tympaan Instituut
- Voordejeugd.nl
- Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatiecentrum
- Sociaal en Cultureel Planbureau

Bijlage 1 Indicatoren

Een veilige plek

- Het aantal meldingen van jeugdoverlast
- Het aantal minderjarige verdachten
- Het aantal Halt verwijzingen
- Het percentage 13 tot 15 jarige met verhoogd risico op problematisch social media gebruik

Een gezonde plek

- Het percentage van de 12-15 jarigen die voldoen aan de Norm Gezond Bewegen
- Het percentage kinderen en jongeren met overgewicht
- Het percentage 12-15 jarigen dat een verhoogd risico heeft op psychosociale problemen

Een plek waar jeugdigen hun talenten kunnen ontwikkelen

- Het aantal vroegtijdige schoolverlaters
- Het aantal uitkeringen onder de 23 jaar
- Het aantal toegekende aanvragen door Stichting Leergeld
- Het aantal contactmomenten van de combinatiefunctionaris sport en cultuur

Een plek voor ontspanning

- Het aantal jongereninitiatieven

Bijlage 2 Pedagogische Infrastructuur

OPGROEIEN & OPVOEDEN IN SLIEDRECHT

zwanger - geboorte

Bonkelaarhuis
Humanitas / Home-Start
Jong JGZ
Verloskundigenpraktijk Zus & Zwanger
Verloskundigenpraktijk Sliedrecht
Zwangerschapscursus Rivas

0 - 4 jarigen

Bibliotheek AanZet
Bonkelaarhuis
Buurtgezinnen
Humanitas / Home-Start
Kerken / Moskee
Kids en Koffie
Kinderboerderij
Kinder-/peuteropvang
Sport- en muziekverenigingen
Voorschools maatschappelijk werk

4 - 12 jarigen

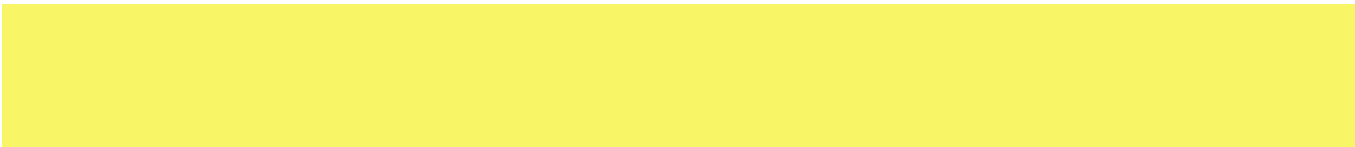
Basisonderwijs
Bibliotheek AanZet
Bonkelaarhuis
Buurtgezinnen
Dienst Gezondheid & Jeugd
Humanitas / Home-Start
Kerken / Moskee
Kinderboerderij
Mantelzorgpunt
Regeling diplomazwemmen
Schoolmaatschappelijk werk
Sociale Moestuin
SOJS
Sport- en muziekverenigingen
Stichting Alles Kids
Stichting Ja
Stichting Jarige job
Stichting Leergeld
12Fly

12 - 21 jarigen

Bibliotheek AanZet
Bonkelaarhuis
Buurtgezinnen
Dienst Gezondheid & Jeugd
Humanitas / Home-Start
Kerken / Moskee
Pand 33
Schoolmaatschappelijk werk
SOJS / Elektra
Sport- en muziekverenigingen
Stichting Alles Kids
Stichting Ja
Stichting Leergeld
Voortgezet onderwijs

Bibliotheek Aanzet www.debibliotheekaanzet.nl/bibliotheek-sliedrecht
Diverse activiteiten voor kinderen, jeugdigen en hun ouders.

Bonkelaarhuis www.bonkelaarhuis.nl
Hét startpunt voor informatie, advies en ondersteuning op het gebied van jeugd & gezinshulp, zorg & welzijn en werk & inkomen. Aanbod van diverse trainingen. Onder andere gericht op ouderschap, ontwikkeling, lotgenotencontact.

Buurtgezinnen www.buurtgezinnen.nl
Gezinnen die het zwaar hebben (vraaggezinnen) worden gekoppeld aan een warm en stabiel gezin in de buurt (steungezinnen). Zo krijgen kinderen wat extra liefde en aandacht en worden ouders even ontlast.

Dienst Gezondheid & Jeugd www.dienstgezondheid.nl
Diverse preventieprogramma's, waaronder: De Gezonde school en Plezier op school. Plezier op school is een sociale vaardigheidstraining voor kinderen in groep 8 ter ondersteuning van de overgang naar het voortgezet onderwijs.

Elektra www.elektra-sliedrecht.nl
Het poppodium voor én door jongeren in Sliedrecht.

Home-Start www.home-start.nl/sliedrecht
Voor gezinnen met kinderen in de leeftijd van 0-18 jaar die een steuntje in de rug nodig hebben. Dit kan op praktisch gebied, bij de opvoeding van de kinderen of door een luisterend oor.

Humanitas Drechtsteden www.humanitas.nl
Diverse projecten, waaronder Wel Thuis: hulp voor gezinnen die begeleid worden door hulpverleners uit Jeugdzorg zodat het gezin meer greep krijgt op de situatie en zelf verder kan.

Jong JGZ www.jongjgz.nl
Een plek waar ouders, verzorgers, kinderen en jongeren (0 t/m 18 jaar) terecht kunnen met vragen over ouderschap, gezondheid, opvoeden, opgroeien en verzorging. Jong JGZ organiseert ook informatiebijeenkomsten.

Kinder-/peuteropvang, basis-/voortgezet onderwijs, kerken, moskee, muziek- en sportverenigingen <https://sliedrecht.smartmap.nl>

Kids & Koffie www.facebook.com/kids.koffie
Wekelijkse koffiemomenten met themabijeenkomsten op de kinderboerderij/hooizolder.

Kinderboerderij www.feitsmapark.nl/kinderboerderij.html
Een plek waar voor kinderen om diverse dieren te zien en verzorgen én in een natuurlijke omgeving te spelen.

Mantelzorgpunt www.mantelzorgpuntsliedrecht.nl

Steun en advies aan kinderen en/of jongeren die voor iemand in hun gezin moeten zorgen.

Pand 33 www.pand33.nl

Opvang en begeleiding van jongeren, hen in woord en daad in aanraking laten komen met de liefde van de drie-enige God.

Regeling diplomazwemmen www.sliedrecht.nl (zoeken: regeling diplomazwemmen)

Rivas zwangerschapskursus www.rivas.nl

Sociale Moestuin www.socialemoestuin.nl

Een ontmoetingsplek waar je kan leren om groenten en fruit te verbouwen.

SOJS www.sojs.nl

SOJS organiseert diverse (sport- en culturele)activiteiten voor kinderen en jongeren van 6 t/m 26 jaar, verzorgt opvang voor jongeren in het jongerencentrum, biedt ambulante jongerenwerk en beheert het poppodium Elektra. SOJS is een samenwerkingspartner tussen sportverenigingen, culturele en maatschappelijke organisaties, scholen en gemeente. Ook verzorgt SOJS

Stichting Alles Kids www.alleskidssliedrecht.nl

Biedt kant en klare pakketten voor verjaardagen aan kinderen (0 t/m 15 jaar) ter financiële ontlasting van het gezin.

Stichting Jarige job www.stichtingjarigejob.nl

Ondersteunt hen die door financiële lasten anders moeite ondervinden in het vieren van de verjaardag van hun kind.

Stichting JA www.jasliedrecht.nl

Maakt zich hard dat alle kinderen van de basisschoolleeftijd aan het Sliedrechtse verenigingsleven kunnen deelnemen.

Stichting Leergeld www.leergeldrechtsteden.nl

Biedt kinderen kansen om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten.

Verloskundigenpraktijk Sliedrecht www.verloskundigen-sliedrecht.nl

Verloskundigenpraktijk Zus en Zwanger www.zusenzwangersliedrecht.nl

Voorschools / Schoolmaatschappelijk werk www.bonkelaarhuis.nl

Kortdurende, preventieve begeleiding aan kinderen, ouders, peuter-/kinderopvang en school.

12Fly <https://12fly.nu>

Project voor kinderen in groep 8, met begeleiding op didactisch en sociaal-emotioneel gebied ter ondersteuning van de overgang naar het voortgezet onderwijs.

Bovenstaande ondersteuning wordt kosteloos aangeboden, op vrijwillige basis.

Bijlage 3 Afkortingenlijst

COOS:	Coördinatie Overleg Overlast Sliedrecht
DG&J:	De Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid
JGZ:	Jeugdgezondheidszorg
OOV:	afdeling Openbare Orde en Veiligheid
SMW:	School Maatschappelijk Werk
SOJS:	Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht
SWV:	Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden
VO-scholen:	Voortgezet Onderwijs
VSMW:	Voor Schools Maatschappelijk Werk